

[Knud Damgaard.]

andre europæiske lande. Det er i denne forbindelse kun en fattig trøst, at omstillings- evnen hos folk synes at være endnu mere træg, i det mindste når det gælder anvendelsen af de lovgivningsmæssigt fastslåede enheder og benævnelser for mål og vægt. Potter og alen er endnu gangbare enheder i det praktiske liv, selv om det nu er 56 år siden ændringerne blev vedtaget, og endnu har anekdoten om den gamle sjællandske Mine, der var på indkøb hos sin købmand, fuld gyldighed. Gamle Mine siger: Go'daw jeg vil gerne bede om et fjerdingspund kaffe. — Ja men, Mine, det hedder det jo ikke mere, nu hedder det kilo. — Aa, jøsses dog, har de nu også lavet om ved det derinde i København? Ja men så må jeg da bede om et fjerdingspund kilo!

Nu er dette lovforslag ikke et forslag om en ændring i de bestående vægt- og målenheder, men alene et forslag om at indføre de i denne del af landet gældende regler om justering af veje- og måleredska- ber også i Grønland, og som sådan udgør lovforslaget vel ikke noget verdenshistorisk aktstykke, men repræsenterer nok alligevel trods sin lidenhed, omend i beskedent om- fang, et lille bitte stykke praktisk Dan- markshistorie.

Lovforslaget kan nemlig ikke alene op- fattes som et led i de omfattende bestræ- belser, der nu er i gang for at ajourføre de grønlandske erhvervspolitiske og social- politiske vilkår til et niveau, der svarer til niveauet i det øvrige land, men er i virkeligheden et resultat af og et synligt udtryk for, at disse bestræbelser i betyde- ligt omfang er lykkedes. Behovet for ind- førelsen af disse regler i Grønland kan aflæses af de oplysninger, den højtærede handelsminister giver i sin skriftlige frem- sættelse, hvoraf det fremgår, at der i dag er omkring 500 danske statsborgere, som har benyttet sig af hjemmelen til at erhverve næringsbrev med adgang til at drive indu- stri, håndværk og handel deroppe. De fleste af disse folk er engageret inden for handelsområdet. De veje- og måleredska- ber, som anvendes i Grønland, er ved anskaffelsen justeret i København, mens der ikke hidtil har været hjemmel for at føre regelmæssig kontrol med redskaberne for at fastslå, om førstegangsjusterings

tilladte tolerancer fortsat er i orden. Civilisa- tionens glæder og dens små forbandelser går næsten altid arm i arm. Nogle vil for- mentlig henregne sådanne foranstaltninger som hørende til netop de små forbandelser. Der er dog for mig ingen tvivl om, at man bør gennemføre disse foranstaltninger i Grønland dels på grund af den stigende handelsomsætning, men også, og måske ikke mindst, af psykologiske grunde.

Det psykologiske klima i Grønland er i øjeblikket præget af en vis misstemning. Jeg skal ikke ved denne lejlighed søge at analysere dens baggrund, som jo i øvrigt er stærkt nuanceret, men blot pege på, at den i væsentlig grad har at gøre med en fornemmelse af forfordeling og forskelsbe- handling. Det samme indtryk fik man af radiosamtalerne forleden om den rapport, udvalget for samfundsforskning i Grønland har udsendt. Den slog fast, at der eksisterer en dybtgående finfølelse i Grønland. Nu er finfølelse jo ikke i sig selv nogen dårlig menneskelig egenskab, men dækker ofte og dybest set over selvbevidsthed, som vel kan irritere og volde små vanskeligheder, men som man ikke bør lade hånt om, fordi den kyndigt og nænsomt forvaltet kan blive til stor gavn for udviklingen i Grønland. Eksistensen af denne finfølelse over for forskelsbehandling kunne måske i sig selv berettigede til indførelsen af den her omhand- lede ordning deroppe.

Selv hører jeg til den generation af han- delsuddannede, som kan erindre læretidens diskussioner om de såkaldte overleveringer fra en svunden tid. Historien om manufak- turhandleren, der beder lærlingen hente målestangen og får svaret: skal det være den, vi bruger, når vi køber, eller den, vi bruger, når vi sælger? blev i den periode tol- ket på vidt forskellig vis. Det gjaldt da i øvrigt også historien om den ikke juster- bare lillefinger på vægten bag rismelsposen. Sådanne overleveringer har naturligvis haft et åsted, som næppe har været geografisk, snarere har været tids- og udviklingsbeto- net.

Når slige foreteelser i dag er passé, skyldes det dels vor handelsstands gode moral, dels handelens omfang, dels den større konkurrence og den omsiggribende koncentration inden for detailhandelens område. I betragtning af det standpunkt,